

Aamu- ja iltapäivätoiminnan toimintasuunnitelman päivittäminen 2026

Opkalk 12.02.2026 § 17
45/00.01.02.00/2026

Valmistelija

Johtava koulunkäynninohjaaja Sari Karjalainen p.044-4970 456

Iltapäivätoiminnan asiakasmaksujen yhdenmukaistaminen.

Aamu- ja iltapäivätoiminta eivät ole lakisääteistä toimintaa, mutta sitä järjestetään lähestulkoon kaikissa Suomen kunnissa, mikä osoittaa sen tärkeyden ja tarpeellisuuden. Aamu- ja iltapäivätoiminta on oppituntien ulkopuolista kerho- tai vapaa-ajan toimintaa, joka on tarkoitettu 1. ja 2. vuosiluokan oppilaille sekä muiden (3–9) vuosiluokkien oppilaskohtaista tukea saaville oppilaille. Aamu- ja iltapäivätoimintaa tulee tarjota 570 tai 760 tuntia koulun työvuoden aikana, kullekin toimintaan osallistuvalla lapsella keskimäärin 3 tai 4 tuntia päivässä. Toimintaa järjestetään arkipäivisin kello 7–17 välillä.

Lain 48 f §:n mukaan kunta päättää perittävien asiakasmaksujen määrästä. Maksu voidaan jättää perimättä tai sitä voidaan alentaa huoltajan elatusvelvollisuuden, toimeentuloedellytysten tai huollollisten näkökohtien perusteella. Kyse perusopetuslaissa on enimmäismaksuista, joten kunnilla on mahdollisuus päättää noudattaa perusopetuslain mukaisia enimmäismaksuja tai periä tätä alhaisempia maksuja. Maksu saa olla 570 tunnin osalta enintään 120 euroa ja 760 tunnin osalta enintään 160 euroa sekä yli 760 tuntia ylittävältä ajalta voidaan periä kunnan määräämä maksu. Lainsäädäntö ei edellytä erilaisten asiakasmaksujen käyttöönottoa oppilaskohtaisen tuen perusteella.

Oppimisen ja koulunkäynnin tuen uudistus, joka tuli voimaan 1.8.2025, korostaa inklusiivista toimintakulttuuria, jossa oppilaskohtainen tuki järjestetään osana muuta toimintaa. Tuki ei muodosta erillistä palvelua myöskään aamu- ja iltapäivätoiminnassa. Useissa Pohjois-Pohjanmaan kunnissa iltapäivätoiminnan asiakasmaksut ovat yhtenäiset kaikille toimintaan osallistuville oppilaille, ja toiminnan maksut perustuvat toiminnan laajuuteen eikä oppilaskohtaisen tuen saaminen vaikuta maksun määräytymiseen, näitä kuntia ovat muun muassa Oulu, Ii, Kempele, Liminka ja Raase.

Yhtenäinen asiakasmaksu edistää lasten ja perheiden yhdenvertaista kohtelua, on linjassa perusopetuslain sekä 1.8.2025 voimaan tulleen oppimisen ja koulunkäynnin tuen uudistuksen kanssa, jossa tuki toteutetaan osana muuta toimintaa. Se vastaa Pohjois-Pohjanmaan ja valtakunnallisesti yleisesti käytössä olevia maksukäytäntöjä, on hallinnollisesti selkeä ja huoltajille helposti ymmärrettävä.

Taloudellinen tuki perheille toteutuu maksuvapautuksen kautta, joka perustuu huoltajien taloudelliseen tilanteeseen sekä huollollisiin perusteisiin perusopetuslain mukaisesti.

Muhoksen kunnassa aamupäivätoimintaa (klo 7-9) järjestetään ainoastaan oppilaskohtaista tukea tarvitseville lapsille erillisestä hakemuksesta. Aamupäivätoiminta on siten kohdennettua ja tarkoitettu tukemaan niiden lasten koulupäivän sujuvuutta, joille aamuinen ohjattu toiminta on välttämätöntä huollollisista ja toiminnallisista syistä. Nykyisen linjauksen mukaisesti aamupäivätoiminta muuttuu maksulliseksi 1.8.2026 alkaen.

Muutos selkeyttää aamu- ja iltapäivätoiminnan kokonaisuutta sekä yhdenmukaistaa maksulliset palvelut siten, että myös aamupäivätoiminta kuuluu perusopetuslain 48 f §:n mukaisten maksujen ja niiden harkinnanvaraisten vapautusten piiriin. Aamu-ja iltapäivätoiminnan maksut 1.8.2026 alkaen ovat liitteenä olevassa päivitetystä toimintasuunnitelmassa.

Esittelijä	sivistys- ja hyvinvointipalveluiden toimialajohtaja Juha Valta
Päätösesitys	Opetus- ja kasvatuslautakunta hyväksyy esityksen toimintasuunnitelman muutoksista ja iltapäivätoiminnan asiakasmaksujen yhdenmukaistamisesta kaikille toimintaan osallistuvilta sekä lisäksi aamupäivätoiminnan maksullisuudesta 1.8.2026 alkaen.
Päätös	Opetus- ja kasvatuslautakunta hyväksyi toimialajohtajan esityksen.